

BİLGİ KARTI 2

GÜVENLİ İNŞAAT

SIPA İSKELE

AHŞAP KULLANIMI

Geniş kullanım

İnşaat sahalarında farklı türde birçok imalatta ahşap ürünlerin yaygın kullanımı ve ahşabın istenilen şekillerde bir araya getirilebilmesi ahşap malzemelerden oluşan sipa iskelelerin ülkemizde sıklıkla

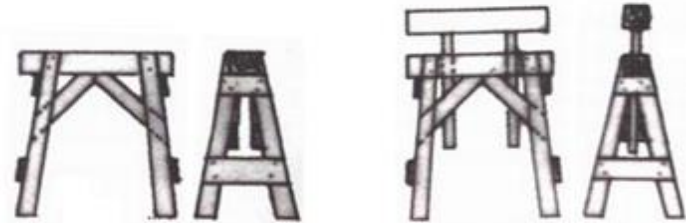
tercih edilmesinin en temel nedenlerindedir. Sehpa ayakları, başlıklar, kuşaklar, destekler, platform kalas ve korkuluklarının ahşaptan oluşabileceği sipa iskelelerde, imalatın plansız ve özensiz şekilde yapılması ise çalışan güvenliğini olumsuz şekilde etkilemektedir.

Konuyla ilgili olarak 'Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği'nde aşağıdaki genel hüküm yer almaktadır:

İşin güvenli bir şekilde yapılmasını sağlayacak uygun ekipman ve çalışma şartları sağlanmadıkça, yeterli dayanıklılıkta olmayan yüzeylerde çalışılmasına ve bu yerlere girilmesine izin verilmez.

Dolayısıyla, sipa iskelenin bir bütün olarak hem taşıyıcı sehpaları hem de üzerinde çalışılan platformu yapılan işe uygun ve güvenli olmalıdır. Aşağıdaki görsellerde, çeşitli bileşenleri görülen sabit sehpa ve yüksekliği ayarlanabilir sehpa örneği yer almaktadır:

İskele elemanlarının boyutlarının tespitinde; yükleme koşulları (çalışan, ekipman, malzeme ağırlıkları gibi), sehpalar arası açıklık mesafesi vb. kriterlerin göz önüne alınması önemlidir.

Genellikle platform elemanı olarak 5 cm kalınlığında kalaslar, 5x10 cm kesitlerinde kiriş ve ayaklar ile 2,5x10 cm kesitlerinde bağlantı ve destek elemanları kullanılabilmeyle olup nihai boyutlar işyeri ve çalışma koşullarına özel risk değerlendirmesi sonuçlarına göre belirlenmelidir.

İskelenin tamamı ahşap olabileceği gibi metal ve ahşap malzemelerin birlikte kullanımından da oluşabilmektedir.

Yandaki görselde metal sehpalar ile ahşap kalaslardan oluşan kurulum aşamasındaki bir sipa iskele görülmektedir.

Sipa iskelenin tasarımında ülkeler arası farklı kriterler söz konusudur. Örneğin, Avustralya'daki düzenlemelerde platform kalas kalınlığının 5 cm olduğu durumda sehpalar arası açıklığın azami 2 m olabileceği belirtilmektedir.

Almanya'daki uygulamalarda (Bkz. Tablo) ise farklı yük sınıfları ve sehpalar arası mesafelere bağlı olarak platform kalas kalınlıkları belirlenebilmekte, yan koruma elemanları ölçüleri ise en az 3x15 cm kesitlerinde kullanılmaktadır.

Yük Sınıfı	Platform kalas genişliği cm	Platform kalas kalınlığı cm Sehpalar arası açıklık m				
		3,0	3,5	4,0	4,5	5,0
1,2,3	20	1,25	1,5	1,75	2,25	2,50
	24 ve 28	1,25	1,75	2,25	2,50	2,75
4	20	1,25	1,50	1,75	2,25	2,50
	24 ve 28	1,25	1,75	2,00	2,25	2,50
5	20, 24, 28	1,25	1,25	1,50	1,75	2,00
6	20, 24, 28	1,00	1,25	1,25	1,50	1,75

Ahşap malzemeler dış ortam koşullarından kolayca etkilenebildiğinden kullanım öncesi gözle kontrol edilmelidir. Kusurlu malzeme içeren iskeleler üzerinde çalışılmamalıdır. Kullanım sonrası malzemeler hasar görmeyecekleri şekilde taşınmalı ve korunaklı bir ortamda depolanmalıdır.

guvenliinsaat.csgb.gov.tr